

Horsens hemmelige bunker

OnsdagsAvisen kan nu for første gang fortælle historien om Horsens hemmelige bunker under Langmarksskolen.

*Tekst: Martin Pagh, formand Jysk koldkrigsforening
Poul Holt Pedersen, forfatter til bogen "Danmarks dybeste hemmelighed"*

Foto: Martin Pagh, Jysk koldkrigsforening

Krav fra staten

"Hemmeligheden under Langmarksskolen rækker tilbage til Danmarks forberedelser til en atomkrig mod Sovjetunionen", fortæller formanden for den nystartede Jysk koldkrigsforening, Martin Pagh. På Civilforsvarsstyrelsens regning blev der opført lokale civile kommandocentraler i alle de vigtigste kommuner - herunder også i Horsens Kommune.

"Regeringen fastsatte ligeledes krav til kommunen om

at den skulle lægge planer for det kommunale civilforsvars organisation og omfang, så civilforsvaret kunne koordinere redningsindsatsen fra bunkeren, hvis 3. verdenskrig var blevet en realitet.

Senere blev det yderligere indskærpet, at kommunen skulle lægge detaljerede planer inden for det tekniske og det sociale område i kommunen", fortæller Martin Pagh fra Jysk koldkrigsforening.

"Kommunerne skulle derfor sikre, at centralforvaltningen var i stand til at bevare overblikket, registrere fødsler, dødsfald og flytninger uden om centralpersonregistreret, sikre drikkevand, kloakering og renovation, kontrollere levnedsmidler for kemiske kampstoffer eller radioaktiv forurening, modtage patienter hurtigere fra hospitalet, varetage omsorg af evakuerede og børn, hvis forældre skulle gøre tjeneste samt nødreparere veje og havnen", fortsætter koldkrigsforfatteren Poul Holt Pedersen.

Civilforsvarsstyrelsen (den nuværende Beredskabsstyrelse) betonede over for kommunerne, at situatio-

nen under krise eller krig kunne medføre, at kommunen ville blive stillet over for uvante opgaver. Det kunne dreje sig om folkebespisning som følge af fødevarer svigt eller strømsvigt, formidling af arbejdskraft til de job der mangler mandskab som følge af en mobilisering, administration af rationeringsordninger, opretholdelse af udbetaling af løn og sociale ydelser samt give information til borgere via lokalaviser som Onsdagsavisen, lokalradioer, højtalerovne eller husstandsomdelte meddelelser.

Samtidig indførte Folketinget nødstyreregler, som skulle gælde under krigsforhold, hvor det ikke var muligt at samle kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsens økonomiudvalg kunne i så fald overtage beføjelserne, og hvis ikke det var muligt at samle økonomiudvalget havde Horsens borgmester de samlede beføjelser.

Horsens bunkeren

"I 1962-1963 opførte man derfor i diskretion en bunker under Langmarksskolen", fortæller Martin Pagh.

Nedgangen til bunkeren, der er på ca. 150 m².

"Fra bunkeren kunne man i sikre omgivelser samle informationer, koordinere indsatserne og holde befolkningen orienteret, så man forhåbentlig kunne forebygge kaos, hvis Horsens var blevet inddraget i krigshandlinger", fortæller Martin Pagh, der også fortæller, at man holdt øvelser i den hver uge i 30 år.

"Kommunen var en af de kun 20 kommuner uden for det storkøbenhavnske område, der efter beredskabsloven af 1992 - hvor Den kolde krig jo ellers var slut - fortsat skulle opretholde et udvidet redningsberedskab, der skulle kunne yde en øjeblikkelig og mere omfattende indsats mod følgerne af krigshandlinger. Det skyld-

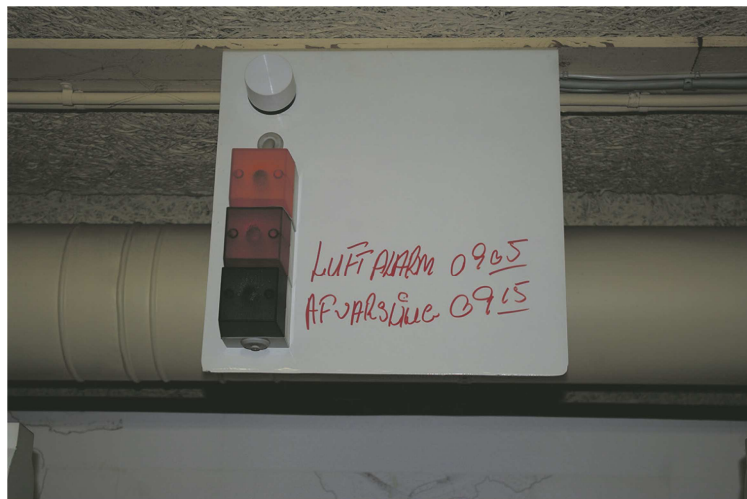
tes, at Horsens var en stor by og lå strategisk vigtig i form af havnen, jernbaneforbindelsen og vejene gennem Jylland", fortæller koldkrigsforfatteren Poul Holt Pedersen.

Kommandocentralen blev løbende moderniseret og fik installeret moderne fiberkabler og IT udstyr efter bioterroren i USA i 2001.

Det blev i 2011 besluttet at nedlægge bunkeren som kommandocentral - og overdrage bunkeren til skolen. Kommunen vil - såfremt behov for en krise-kommandocentral opstår i dag - bruge et udvalgsvarsel på rådhuset, hvor der er sat kort mv. op.

Jysk Koldkrigs forening

Den nystiftede Jysk Koldkrigs forening har hjemsted i Silkeborg kommune, men dækker hele Jylland. Foreningens formål er at registrere og formidle koldkrigshistorisk materiale samt at fremme samarbejdet med andre personer, foreninger og museer. Hvis du vil vide mere om foreningen kan du besøge www.jyskkoldkrigsforening.dk. Hvis du vil vide mere om bunkere i det civile beredskab kan du læse mere på www.reganvest.dk eller i bogen "Danmarks dybeste hemmelighed. REGAN VEST - regeringens og kongehusets atombunker".

Fra øvelse i bunkeren.

Nødudgangen fører ud til skolens kælder. Hvis skolen styrtede sammen under krigshandlinger ville det derfor have været umuligt at komme ud. I senere opførte bunkeren forbedrede man udgangsforholdene.

Situationsrummet med kort over civilforsvarsområdet.